

ved Lovforslaget bliver gjort til en personlig Byrde. Naar vi tage et Regulativ affattet efter den bestaaende Snekastningsordning, ville vi se, at den større Jordbruger maaske kan komme til at yde 60 Dage i en Omgang, medens den mindre Jordbruger, Husmanden, kommer til at yde een Dag, men efter dette Lovforslag, hvor de større Jordbrugere kun skulle yde efter Folketal, komme de maaske kun til at yde 8—10 Dage i Omgangen, medens Husmanden skal yde 1 Dag. Dette er en stor Forhøielse af Byrden. Se vi hen til, at det dog ikke er sagt, at man gjerne vil gaa flere Dage paa Snekastningsarbejde og derved forsjønne sit eget Arbejde, saa vil den Betaling, som Sogneraadene i Reglen kunne give for Udførelsen, blive for ringe til at dække Tabet ved eget Arbejdes Forjønning eller det Tab, som den mindre Mand kan lide ved ikke at kunne have andet Erhverv. Dette er nu en Betragtningssmaade, som jeg vel kan forstaa ikke let vil høres paa de Steder, hvor der ikke er saadanne større Hartkornsbrugere, men den samme Betragtning gjælder dog ogsaa paa de Steder, hvor der kun er almindelige Bøndergaardene. Paa saadanne Steder er der ogsaa Haandværkere og saadanne Folk, der ofte have 4, 5—6 Mk. om Dagen, og disse Folk ere kun lidet tjente med den foreslaaede Ordning, naar de skulle udføre forpøget Snekastningsarbejde; thi dersom Sogneraadet kun giver dem 3 Mk. om Dagen, saa sætte de derved en stor Del af deres Fortjeneste til. Det vil tillige være klart, at Sogneraadet ikke godt kan gaa hen og sætte Snekastningsarbejdet til en højere Betaling; der kan være mange gode Grunde, hvorfor Sogneraadet maa sætte Betalingen saa lavt som mulig. Derfor paastaar jeg, at naar det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds siger, at han er en Ven af en ligelig Fordeeling af Skatter og Byrder paa Alle, saa er han ikke paa det Rene, naar han tror, at det foreliggende Lovforslag vil fordele Byrden lige; men fordele det ikke Byrden lige, saa fordele det heller ikke Skatten lige, thi det paafører den Mindre i Forhold til den Større et Tab, idet han enten maa tilfødes sit eget Arbejde eller udføre Snekastningsarbejde for en mindre Betaling end det Beløb, han kunde erhverve ved sit eget Arbejde. Den høitærede Minister sagde, at det ikke var muligt at finde en mere praktisk Maade at løse dette Forhold paa. Jeg tror: jo. Dersom man vilde vedtage en saadan Vedtægt for Snekastningsarbejdet, som fordelte Arbejdet ikke efter Personpligt, men efter de bestaaende Regler, og da betale det med Penge, saa vil man komme meget nærmere til en ligelig Fordeeling. Men desuagtet vilde jeg dog ønske, at det blev fastholdt, at Sogneraadene fik Ret til, hvis de ansaa det for hensigtsmæssigt, at bruge den hidtilværende Fremgangsmaade i Kommunerne; thi man har fremhævet og ofte fremhævet de store Ulemper;

som foraarfages dels ved de høie Pengesummer osv. dels ved den Modstand, som denne Ordning kan møde hos selve Befolkningen i Kommunen. At det vilde være en mere praktisk Maade at lægge et saadant Regulativ for Arbejdes Fordeeling til Grund, tror jeg vil være indlysende; det vil i alt Fald fordele Byrderne mere lige og Skatterne ligesaa. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) kunde ikke forstaa, hvorledes en saadan Vedtægt skulde affattes; dette beklager jeg virkelig. Efterat vi siden 1858 have haft en Snekastningslov, der gaar frem paa denne Maade, kan man ikke Andet end beklage, at han ikke kan se, hvorledes det skal ordnes. Ganste vist kan det ikke ordnes saa fuldstændigt, som det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds udtalte, at de mindre Hartkornsbrugere ikke vilde komme til at lide Uret, men det vil dog være betydelig bedre, end naar de skulle gjøre ligesaa meget Arbejde som enhver Anden. — De øvrige Vædringsforslag skal jeg ikke komme ind paa, da det synes, at Diskussionen ikke saa meget dreier sig om dem, som om Hovedvædringsforslaget, og jeg skal derfor slutte med at sige, at jeg, hvis dette Vædringsforslag ikke vedtages, maa stemme imod Loven.

Tunge: Den her foreliggende Lov har jo nu været saa stærkt debatteret, og der er saa Mange af de ærede Medlemmer, der have udtalt sig om den, at der vel ikke kan være overordentlig meget Nyt at sige til Oplysning i Sagen. Det egentlige Stridspunkt er jo, saavidt jeg kan skjønne, Vædringsforslaget under Nr. 12 til en ny § 24. Det, hvorom der strides, forekommer mig just ikke saa meget at være dette, om det her foreliggende Forslag, som Nogle sige, er saa overordentlig godt og heldigt i alle Retninger, eller om det, som Andre sige, er aldeles ubrugeligt. Det er, forekommer det mig, ikke saa meget dette, hvorom det gjælder; thi derom synes det mig, at man let kunde blive enig. De ærede Medlemmer, som finde det saa overordentlig brugbart og heldigt i alle Retninger, skal jeg derfor ikke paa nogen Maade modsig; de maa for mig saa overordentlig gjerne have denne Mening, og jeg maa tilstaa, at efter deres Standpunkt og de Forhold, hvorunder de leve, kan det være meget muligt, at de have Ret. Men det, som Striden egentlig dreier sig om, er, efter min Opfattelse, nærmest dette, om de Medlemmer, der, ligesom den høitærede Minister, finde Lovforslaget saa overordentlig godt og heldigt i alle Retninger, skulle have Lov til at tvinge alle de andre Beboere i Landet, som ikke finde det saa heldigt efter deres Forhold, til absolut at underkaste sig disse Bestemmelser. Det forekommer mig, at man dog skulde vogte sig for at paatvinge Folk Noget, som ikke er saa heldigt efter deres Forhold, og som de maaske ville finde sig meget bebyrdede ved. Det, som